

Til lovforslag nr. L 166. Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 30. april 1996

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om investeringsforeninger og lov om forsikringsvirksomhed og forskellige andre love

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til erhvervsministeren, som denne har besvaret skriftligt og mundtligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Assurandør-Societetet,
Finansrådet,
Foreningen af Registrerede Revisorer og
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer.

Der er af erhvervsministeren og et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Udvalget er enig om, at en nærmere vurdering og stillingtagen til udstrækningen af dispensationsmuligheden efter bank- og sparekasselovens § 19, stk. 5, realkreditlovens § 18, stk. 2, og forsikringslovens § 90, stk. 2, bør afvente den af erhvervsministeren lovede redegørelse om bl.a. denne problemstilling, idet der henvises til det udvalgsarbejde, der blev igangsat på baggrund af forslag til folketingsbeslutning om harmonisering af reglerne for bestyrelsesmedlemmers og direktørers med fleres ansvar, pligter og rettigheder i finansielle virksomheder (B 13) i november 1995. Denne redegørelse er bebudet til 1. juni 1996.

Udvalget er ligeledes enig om, at udgangspunktet er, at praksis skal være ens i hele den finansielle sektor.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemo-

kratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af erhvervsministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkepartis og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af erhvervsministeren under nr. 1, 2, 4-7 og 10-22 stillede ændringsforslag.

Enhedslisten mener, at der er brug for yderligere stramninger af tilsynet med banker og sparekasser, men at lovforslaget er et skridt på vejen.

Ændringsforslag

Til § 1

Af *erhvervsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) I det under nr. 11 foreslåede § 7 g, stk. 2, ændres (to steder) datoen »1. april« til: »1. juni«.

2) Det under nr. 19 foreslåede § 32, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Såfremt pengeinstituttets ledelse ikke træffer de nødvendige foranstaltninger til imødegåelse af en særlig høj risikoprofil, jf. § 49, stk. 5, 2. pkt., kan Finanstilsynet pålægge instituttet at fravige de almindelige principper i stk. 1.«

Af et mindretal (V og KF), tiltrådt af et mindretal (FP):

3) Nr. 20 udgår.

Af erhvervsministeren, tiltrådt af udvalget:

4) Nr. 31 udgår.

5) Efter nr. 31 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 48 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Erhvervsministeren kan fastsætte regler, hvorefter aktieselskabslovens kapitel 15 med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på fusion, hvorved en sparekasse overtager et aktieselskab, der har tilladelse til at drive pengeinstitutvirksomhed.«

6) Nr. 32 affattes således:

»32. Efter § 48 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 11 a

Frister

§ 48 b. De frister, der er fastsat i eller i henhold til denne lov, begynder at løbe fra og med dagen efter den dag, hvor den begivenhed, som udløser fristen, finder sted. Dette gælder ved beregning af såvel dage- som uge-, måneds- og årsfrister.

Stk. 2. Er fristen angivet i uger, udløber fristen, jf. stk. 1, på ugedagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted.

Stk. 3. Er fristen angivet i måneder, udløber fristen, jf. stk. 1, på månedsdagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted. Hvis den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted, er den sidste dag i en måned, eller hvis fristen udløber på en månedsdato, som ikke findes, udløber fristen altid på den sidste dag i måneden uanset dens længde.

Stk. 4. Er fristen angivet i år, udløber fristen, jf. stk. 1, på årsdagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted.

Stk. 5. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, udstrækkes fristen til den førstkommande hverdag.«

7) I den under nr. 33 foreslåede affattelse af § 49, stk. 5, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Indebærer pengeinstituttets portefølje af udlån og garantier m.v. efter Finanstilsynets vurdering en meget stor samlet risiko for pengeinstituttet, skal Finanstilsynet redegøre herfor i rapporten.«

Af erhvervsministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL)

8) I den under nr. 34 foreslåede affattelse af § 50 affattes stk. 2 således:

»Stk. 2. Finanstilsynet kan pålægge et pengeinstituts ledelse at lade udarbejde en redegørelse for instituttets økonomiske stilling og fremtidsudsigter. Pengeinstituttets bestyrelse, direktion og revision skal ved underskrift på pålægget over for Finanstilsynet bekræfte at være gjort bekendt med indholdet af henvendelsen. Redegørelsen skal være vedlagt en udtalelse fra pengeinstituttets eksterne revision, medmindre redegørelsen som helhed er udarbejdet af denne. Redegørelsen skal forelægges pengeinstituttets bestyrelse til godkendelse. En kopi af redegørelsen indsendes til Finanstilsynet.«

9) Efter nr. 42 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 54, stk. 1, indsættes efter »§§ 47-48«: », § 49, stk. 5, 3. pkt., § 50, stk. 2.«

Af erhvervsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 3

10) I den under nr. 5 foreslåede affattelse af § 28, stk. 3, 2. pkt., ændres ordene »senest 8 børsdage« til: »senest 8 på hinanden følgende bankdage«.

11) Den under nr. 12 foreslåede § 51 a affattes således:

»§ 51 a. De frister, der er fastsat i eller i henhold til denne lov, begynder at løbe fra og med dagen efter den dag, hvor den begivenhed, som udløser fristen, finder sted. Dette gælder ved beregning af såvel dage- som uge-, måneds- og årsfrister.

Stk. 2. Er fristen angivet i uger, udløber fristen, jf. stk. 1, på ugedagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted.

Stk. 3. Er fristen angivet i måneder, udløber fristen, jf. stk. 1, på månedsdagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted. Hvis den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted, er den sidste dag i en måned, eller hvis fristen udløber på en månedsdato, som ikke findes, udløber fristen altid på den sidste dag i måneden uanset dens længde.

Stk. 4. Er fristen angivet i år, udløber fristen, jf. stk. 1, på årsdagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted.

Stk. 5. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, udstrækkes fristen til den førstkommande hverdag.«

Til § 4

12) Nr. 8 affattes således:

»8. § 90, stk. 1, affattes således:

»Direktører, vicedirektører, underdirektører, medarbejdere med direkte reference til direktionen og dermed ligestillede medarbejdere i forsikringsselskaber må ikke for egen regning udføre eller deltage i spekulationsforretninger. Ligeledes er medarbejdere i afdelinger med fonds-, valuta- og kreditfunktioner samt tilsvarende funktioner omfattet af forbudet.«

13) Efter nr. 8 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 90 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Bestyrelsen er forpligtet til at udarbejde interne retningslinjer for, hvilke øvrige medarbejdere der ikke for egen regning må udføre eller deltage i spekulationsforretninger.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.«

14) Nr. 12 affattes således:

»12. § 108, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Ekstraordinær generalforsamling til behandling af et bestemt angivet emne skal indkaldes senest 2 uger efter, at det skriftligt er forlangt af en tiendedel af de stemmeberettigede eller den mindre brøkdelt, som vedtægterne måtte bestemme.«

15) I den under nr. 24 foreslåede affattelse af § 177, stk. 6, indsættes efter 1. pkt. som nye punktnummer:

»Ved tvangsakkord af genforsikringsselskaber erstatter Finanstilsynets tilladelse de tiltrædelseserklæringer, som er nævnt i konkurslovens § 166, stk. 1, nr. 2. Forinden skal Finanstilsynet påse, at genforsikringsselskabet har rettet henvendelse til samtlige kendte fordringshavere om åbning af tvangsakkordforhandlinger, og at mindst 40 pct. af de givne tilbagemeldinger tiltræder, at der åbnes sådanne forhandlinger.«

16) Efter nr. 24 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter § 177, stk. 6, indsættes som nye stykker:

»Stk. 7. I forbindelse med den statusoversigt, som skal udarbejdes ved åbning af forhandling om tvangsakkord, jf. konkurslovens § 165, kan skifteretten ved tvangsakkord af genforsikringsselskaber efter høring af Finanstilsynet udpege en uvildig aktuar til at foretage en opgørelse over værdien af de latente krav, der er anmeldt.

Stk. 8. Ved tvangsakkord af genforsikringsselskaber opgøres kravene i konkurslovens § 176 om vedtagelse af en tvangsakkord i forhold til de fremmødte og anmeldte krav.«

17) Den under nr. 44 foreslåede affattelse af § 246 a affattes således:

»§ 246 a. De frister, der er fastsat i eller i henhold til denne lov, begynder at løbe fra og med dagen efter den dag, hvor den begivenhed, som udløser fristen, finder sted. Dette gælder ved beregning af såvel dage- som uge-, måneds- og årsfrister.

Stk. 2. Er fristen angivet i uger, udløber fristen, jf. stk. 1, på ugedagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted.

Stk. 3. Er fristen angivet i måneder, udløber fristen, jf. stk. 1, på månedsdagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen,

fandt sted. Hvis den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted, er den sidste dag i en måned, eller hvis fristen udløber på en månedsdato, som ikke findes, udløber fristen altid på den sidste dag i måneden uanset dens længde.

Stk. 4. Er fristen angivet i år, udløber fristen, jf. stk. 1, på årsdagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted.

Stk. 5. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, udstrækkes fristen til den førstkommande hverdag.«

18) I den under nr. 45 foreslåede affattelse af § 260, stk. 1, indsættes i 1. pkt. efter »§ 90, stk. 2« ordene: »og 3«.

Til § 5

19) Den under nr. 9 foreslåede § 65 a affattes således:

»§ 65 a. De frister, der er fastsat i eller i henhold til denne lov, begynder at løbe fra og med dagen efter den dag, hvor den begivenhed, som udløser fristen, finder sted. Dette gælder ved beregning af såvel dage- som uge-, måneds- og årsfrister.

Stk. 2. Er fristen angivet i uger, udløber fristen, jf. stk. 1, på ugedagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted.

Stk. 3. Er fristen angivet i måneder, udløber fristen, jf. stk. 1, på månedsdagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted. Hvis den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted, er den sidste dag i en måned, eller hvis fristen udløber på en månedsdato, som ikke findes, udløber fristen altid på den sidste dag i måneden uanset dens længde.

Stk. 4. Er fristen angivet i år, udløber fristen, jf. stk. 1, på årsdagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted.

Stk. 5. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, udstrækkes fristen til den førstkommande hverdag.«

Til § 7

20) De under nr. 5 foreslåede § 31, stk. 5-8, affattes således:

»*Stk. 5.* De frister, der er fastsat i eller i henhold til denne lov, begynder at løbe fra og med dagen efter den dag, hvor den begivenhed, som udløser fristen, finder sted. Dette gælder ved beregning af såvel dage- som uge-, måneds- og årsfrister.

Stk. 6. Er fristen angivet i uger, udløber fristen, jf. stk. 1, på ugedagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted.

Stk. 7. Er fristen angivet i måneder, udløber fristen, jf. stk. 1, på månedsdagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted. Hvis den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted, er den sidste dag i en måned, eller hvis fristen udløber på en månedsdato, som ikke findes, udløber fristen altid på den sidste dag i måneden uanset dens længde.

Stk. 8. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, udstrækkes fristen til den førstkommande hverdag.«

Til § 8

21) De under nr. 1 foreslåede § 7, stk. 2-5, affattes således:

»*Stk. 2.* De frister, der er fastsat i eller i henhold til denne lov, begynder at løbe fra og med dagen efter den dag, hvor den begivenhed, som udløser fristen, finder sted. Dette gælder ved beregning af såvel dage- som uge-, måneds- og årsfrister.

Stk. 3. Er fristen angivet i uger, udløber fristen, jf. stk. 1, på ugedagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted.

Stk. 4. Er fristen angivet i måneder, udløber fristen, jf. stk. 1, på månedsdagen for den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted. Hvis den dag, hvor den begivenhed, som udløste fristen, fandt sted, er den sidste dag i en måned, eller hvis fristen udløber på en månedsdato, som ikke findes, udløber fristen altid på den sidste dag i måneden uanset dens længde.

Stk. 5. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller

nytårsaftensdag, udstrækkes fristen til den førstkommende hverdag.«

Til § 10

22) I stk. 1 ændres datoen: »1. april« til: »1. juni«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringen er en følge af, at ikrafttrædelsestidspunktet for lovforslaget nu foreslås fastsat til den 1. juni 1996.

Til nr. 2 og 7

Det foreslås, at lovforslagets § 49, stk. 5, hvorefter Finanstilsynet efter et inspektionsbesøg skal fremsende en skriftlig rapport til ledelsen og revisionen i pengeinstituttet om lovovertrædelser og øvrige kritisable forhold, suppleres med en bestemmelse om, at Finanstilsynet i rapporten skal redegøre for sin vurdering af risikokoncentrationen på instituttets udlånsportefølje m.v., hvis denne vurderes at være meget høj. Ifølge lovforslaget i øvrigt skal denne rapport underskrives af medlemmerne af pengeinstituttets ledelse, som skal bekræfte, at de er gjort bekendt med rapporten. Denne skal herefter returneres til Finanstilsynet.

Gennem denne rapportering ligger der en klar tilkendegivelse fra Finanstilsynet til pengeinstituttets ledelse om, at der bør træffes de nødvendige foranstaltninger for at afværge en eventuel krisesituation.

En meget høj risikokoncentration kan tilsi-ge, at ledelsen eksempelvis nedbringer visse engagementer, skaffer yderligere kapital, skærper kreditovervågningen eller foretager yderligere hensættelser. Tilsvarende vil ledelsen kunne tage skridt til at ændre procedurerne i forbindelse med f.eks. kredithåndteringen, hvis Finanstilsynet i rapporten har fundet specielt denne funktion kritisabel.

Det vil være overordentligt vanskeligt for ledelsen at undlade at foretage sig noget på baggrund af rapporten. Ved i første omgang at overlade afgørelsen af, hvilke konkrete foranstaltninger der bør træffes, til instituttets ledelse, fastholdes det grundlæggende princip, at ledelsesansvaret påhviler bestyrelsen og direktionen.

Bestemmelsen vil blive suppleret af en bestemmelse i en bekendtgørelse i henhold til bank- og sparekasselovens § 34, stk. 5, således at pengeinstituttets eksterne revision i det årlige revisionsprotokollat pålægges at redegøre for de foranstaltninger, instituttets ledelse har truffet på baggrund af Finanstilsynets rapport i henhold til § 49, stk. 5, 2. pkt.

Der vil imidlertid kunne opstå situationer, hvor ledelsen, på trods af at Finanstilsynet i sin rapport har gjort opmærksom på en særlig høj risikokoncentration i instituttet, ikke træffer de nødvendige foranstaltninger. For at give Finanstilsynet mulighed for i disse særlige tilfælde fortsat at kunne udføre en effektiv og betryggende tilsynsfunktion, foreslås det, at tilsynet gives hjemmel til at pålægge det pågældende institut at fravige de almindelige principper for værdiansættelse i § 32, stk. 1.

Dette vil medføre en adgang for Finanstilsynet til at kræve ekstraordinære hensættelser på en nærmere specificeret udlånsportefølje, som indebærer en særlig høj risikokoncentration, der på længere sigt vil kunne udgøre en alvorlig trussel mod pengeinstituttets fortsatte drift. Disse hensættelser vil på sædvanlig vis skulle begrundes og vil kunne indankes for Erhvervsankenævnet.

En anvendelse af beføjelsen vil desuden forudgående skulle tilkendegives over for instituttets ledelse og revision, og disse organer skal forinden have mulighed for at tilkendegive deres holdning over for Finanstilsynet.

Da der alene er tale om anvendelse af nye tilsynsprincipper vil et pålæg fra Finanstilsynet om ekstraordinære hensættelser ikke kræve indberetning efter lov om værdipapirhandel. Hvis anvendelse af disse principper medfører en væsentlig ændring af instituttets resultat, vil det skulle indberettes i overensstemmelse med de gældende regler om indberetning til Københavns Fondsbørs.

Til nr. 3

Det foreslås, at bestemmelsen udgår, da den gældende lov giver Finanstilsynet mulighed for at påtale hvis valgte revisorer ikke fungerer tilfredsstillende. Det er derfor ikke nødvendigt at give Finanstilsynet mulighed for at udpege yderligere en revisor.

Bet. o. lovf. vedr. banker og sparekasser m.v.

Til nr. 4

Ændringsforslaget er udelukkende af lovteknisk karakter. Forslag om ophævelse af bank- og sparekasselovens § 47 d, stk. 4, indgår i det af justitsministeren fremsatte forslag til ændring af konkursloven og visse andre love (L 79), jf. § 4. Herefter er forslaget om ophævelse af bestemmelsen overflødig.

Til nr. 5

Bestemmelsen giver mulighed for at fastsætte regler om, at sparekasser, der er organiseret som selvejende institutioner, men som ikke er omfattet af fondslovgivningen, kan fusionere med pengeinstitutter, organiseret som aktieselskab, med sparekassen som den fortsættende enhed.

§ 50 i lov om erhvervsdrivende fonde indeholder en tilsvarende hjemmel til fusion, hvorved en moderfond overtager en dattervirksomhed, der er et aktie eller anpartsselskab.

Lov om erhvervsdrivende fonde finder imidlertid ikke anvendelse på sparekasser.

Reglerne om fusion i aktieselskabslovens kapitel 15 hjemler heller ikke fusion mellem selvejende institutioner og aktieselskaber.

Sparekassers overtagelse af pengeinstitutter, organiseret som aktieselskaber, indebærer i dag risiko for, at al gæld i det ophørende pengeinstitut forfalder til betaling, ligesom opløsning af aktieselskabet skal ske ved likvidation.

Dette kan hindre en ellers ønskelig overtagelse.

Forslaget indebærer, at sparekasser i lighed med banker får mulighed for gennem fusion at overtage et andet pengeinstitut, organiseret som aktieselskab.

Dette indebærer, at det pågældende aktieselskab ophører uden likvidation, samt at al gæld overtages af sparekassen uden derved at forfalde til betaling (universalsuccession).

Pengeinstitutter, hvis retlige organisationsform er et aktieselskab, er enten banker eller sparekasseaktieselskaber.

Et sparekasseaktieselskab er en sparekasse, der er omdannet til aktieselskab efter bank- og sparekasselovens § 52 c (»fundsmodellen«) eller efter § 52 h (»indkapslingsmodellen«).

Erhvervsankenævnet har afsagt en kendelse vedrørende adgangen til at fusionere et sparekasseaktieselskab, omdannet efter indkap-

slingsmodellen, med en sparekasse, og med sparekassen som den fortsættende enhed. Ankenævnet fandt, at der i bank- og sparekasseloven var hjemmel til en sådan fusion, herunder til at overføre den bundne sparekassereserve til sparekassen, og at aktieselskabslovens regler om opløsning uden likvidation måtte anvendes i nødvendigt omfang. Der blev ikke i kendelsen taget stilling til, om al gæld ville forfalde til betaling.

På baggrund af kendelsen og med henblik på at skabe klarhed om betingelserne for fusion, er der behov for at fastsætte nærmere regler herom. Det foreslås derfor at skabe fornøden hjemmel for, at der ved bekendtgørelse kan fastsættes sådanne regler.

Forslaget indebærer, at sparekasser får mulighed for gennem fusion med et sparekasseaktieselskab, omdannet efter »indkapslingsmodellen«, at overtage selskabets bundne sparekassereserve. Når sparekasseaktieselskabet ved fusion igen bliver en sparekasse (selvejende institution) vil den bundne sparekassereserve indgå som almindelig egenkapital i sparekassen. Der er i dette tilfælde ikke behov for at opretholde indkapslingen, da kapitalen vender tilbage til sin oprindelige sparekassestatus. Ved en fusion med et andet pengeinstitutaktieselskab vil den bundne sparekassereserve bevare sin særlige status i det fortsættende pengeinstitut.

Aktionærerne i et sparekasseaktieselskab, omdannet efter »indkapslingsmodellen«, vil skulle vederlægges efter de almindelige regler i aktieselskabsloven, under hensyn til at den bundne sparekassereserve ligger udenfor aktionærernes rådighed.

Ved fusion med et sparekasseaktieselskab, omdannet efter »fundsmodellen«, vil fonden blot fortsætte som en almennyttig fond.

Nærmere regler omkring fusionen fastsættes ved en selvstændig bekendtgørelse.

Reglerne i bekendtgørelsen vil i hovedtræk svare til reglerne i § 17 i bekendtgørelse nr. 359 af 17. juni 1993 om opløsning af erhvervsdrivende fonde (likvidation, konkurs, tvangsopløsning og fusion). Bekendtgørelsen udstedes og administreres af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, dog i samarbejde med Finanstilsynet.

Skatteministeriet vil samtidig foretage en tilsvarende ændring i skattelovgivningen ved lovforslag nr. L 117 (fusionskatteloven).

Til nr. 6

Forslagene om fristberegning, der er et led i en generel forenkling og harmonisering af frister i den erhvervsretlige lovgivning, er formuleret enslydende med de tilsvarende bestemmelser i forslag til lov om anpartsselskaber (L 199) og forslag til ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love (L 198) - begge fremsat den 1. februar 1996.

Det har imidlertid vist sig, at fristbestemmelserne i de selskabsretlige lovforslag har givet anledning til tvivlsspørgsmål. Formålet med forslagene er at lave ensartede og utvetydige fristbestemmelser, som virker logiske og ikke giver anledning til fortolkningsproblemer for den enkelte virksomhed. Det er derfor fundet nødvendigt at præcisere lovteksten. Således er det i ændringsforslaget tydeliggjort, at første dag i fristperioden er dagen efter den dag, hvor den fristudløsende handling fandt sted. Samtidig er det fastslået, at dette beregningsprincip gælder hvad enten der er tale om dage-, uge-, måneds- eller årsfrister.

Derudover er det fundet hensigtsmæssigt at indsætte en enslydende fortolkningsregel i samtlige love, også selv om ikke alle love har f.eks. uge- eller månedsfrister. Herved undgås enhver fortolknings tvivl - også i forbindelse med eventuelle fremtidige fornyelser og ændringer af fristreglerne.

Efter vedtagelse af de selskabsretlige lovforslag (L 198 og L 199) vil Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udsende en vejledning om de nye fristbestemmelser.

Til nr. 8

Ifølge det oprindelige lovforslag får Finanstilsynet mulighed for at stille krav om, at der foretages en vurdering af et pengeinstituts fremtidsmuligheder. Vurderingen kan enten foretages af tilsynet selv eller af et revisionsfirma.

Formålet med dette forslag var, at give Finanstilsynet mulighed for at pålægge et pengeinstitut at få foretaget en særlig grundig vurdering i tilfælde, hvor Finanstilsynet kan konstatere, at pengeinstituttet driver sin virksomhed inden for lovens rammer, men hvor der er grund til at antage, at den økonomiske situation er sådan, at pengeinstituttet vil kunne få problemer i fremtiden.

Dette formål kan imidlertid opfyldes på anden måde.

På den baggrund foreslås det at gøre udarbejdelse af en redegørelse for pengeinstituttets fremtidsmuligheder til et internt anliggende mellem instituttets ledelse og den valgte revision.

Efter ændringsforslaget kan Finanstilsynet pålægge et pengeinstituts ledelse at lade udarbejde en redegørelse for instituttets økonomiske stilling og fremtidsudsigter. Det er således ledelsen, som har ansvaret for, at redegørelsen er forsvarlig og fyldestgørende. Finanstilsynets pålæg skal påtegnes af instituttets bestyrelse, direktion og revision.

Selve pålægget om at lade udarbejde en fremtidsundersøgelse vil ikke bevirke, at der skal ske indberetning til Københavns Fondsbørs. Spørgsmålet om, hvorvidt der på baggrund af redegørelsen skal indberettes til Københavns Fondsbørs skal følge de gældende regler om indberetning hertil.

Redegørelsen kan f.eks. udarbejdes af et konsulent-/managementfirma eller af pengeinstituttets direktion. I så fald skal en udtalelse fra den valgte revision vedlægges redegørelsen. Ledelsen kan endvidere anmode pengeinstituttets valgte revision om at udarbejde redegørelsen.

Redegørelsen skal bl.a. indeholde en beskrivelse af pengeinstituttets økonomiske stilling og en begrundet angivelse af den forventede økonomiske udvikling i de kommende år. Heri kan indgå en beskrivelse af pengeinstituttets indtjening, omkostninger, tabrisici, hensættelser og udvikling i ind- og udlån.

Der skal også i redegørelsen indgå en vurdering af instituttets fremtidsmuligheder med forslag til, hvilke initiativer der bør foretages under hensyn til den forventede, økonomiske udvikling. Dette kan f.eks. være tiltag over for risikofyldte engagementer og foranstaltninger til forbedring af indtjeningen. I redegørelsen vil der endvidere kunne stilles forslag om ændringer, i ledelsen, forslag om at søge fusion med et andet pengeinstitut samt ændringer i driften og organisationen m.v.

Når redegørelsen er udarbejdet, skal den vedlagt revisionsudtalelse forelægges pengeinstituttets bestyrelse til godkendelse. Redegørelsen skal indsendes til Finanstilsynet til orientering.

Bestemmelsen indskrænker ikke Finanstilsynets adgang til at kræve oplysninger, herunder i form af redegørelser, fra instituttet efter lovens øvrige bestemmelser.

Det bemærkes, at den ændrede sprogbrug, hvor »vurdering« er ændret til »redegørelse« ikke tilsigter realitetsændringer, men blot er en præcisering af, at fremtidsundersøgelsen skal foreligge i skriftlig form.

Til nr. 9

Bestemmelsen hjemler straf for manglende opfyldelse af pligten i forslaget § 49, stk. 5, 3. pkt, for instituttets ledelse og revision til at påtegne samt returnere Finanstilsynets rapport. Bestemmelsen hjemler endvidere straf for ledelsens manglende efterlevelse af et pålæg fra Finanstilsynet i henhold til § 50, stk. 2, om at få udarbejdet en redegørelse for instituttets økonomiske stilling og fremtidsudsigter.

Til nr. 10

Ændringen er begrundet i, at begrebet børsdage ikke længere er tidssvarende i forhold til den teknologiske udvikling på værdipapirmarkedet, hvorfor »børsdage« foreslås udskiftet med »bankdage«.

Til nr. 11, 17, 19, 20 og 21

Der henvises til bemærkningerne til nr. 6.

Til nr. 12 og 13

Forslaget om at udvide den personkreds, der omfattes af spekulationsforbudet i lov om forsikringsvirksomhed tilsigter at gennemføre en umiddelbar harmonisering i forhold til reglerne i bank- og sparekasseloven. Det har imidlertid vist sig, at anvendelsen af udtrykket »funktionærer« inddrager en række personalegrupper i forsikringsselskaber, hvor anvendelse af spekulationsforbudet ikke er relevant. Det ændrede forslag er derfor afgrænset, så det kun omfatter de personalegrupper, hvor der kan være risiko for misbrug, og hvor spekulationsforbudet derfor vil være relevant.

På denne baggrund foreslås det i stk. 1, at kredsen af medarbejdere i forsikringsselskaber, der omfattes af spekulationsforbudet, beskrives som direktører, vicedirektører, underdirektører, medarbejdere med direkte referen-

ce til direktionen og dermed ligestillede medarbejdere. Det forudsættes herved, at der er tale om medarbejdere med et selvstændigt ansvarsområde.

Ligeledes er medarbejdere i afdelinger med fonds-, valuta- og kreditfunktioner samt afdelinger med tilsvarende funktioner omfattet af forbudet. Der er valgt en generel formulering, som dækker bredt over finansielle institutioners funktionsområder. Spekulationsforbudet vil naturligvis kun gælde, i det omfang et finansielt institut har afdelinger med den nævnte type af funktioner.

Risikoen for sammenblanding af selskabets interesser med egne interesser vil i lighed med, hvad der gælder for direktører, være særlig stor i udøvelsen af de funktioner, som en ledende medarbejder foretager.

Ved dermed ligestillede medarbejdere forstås øvrige personer med et betydeligt ledelsesansvar. Således vil eksempelvis også ledere af forsikringsselskabers finans- og likviditetsstyringsafdelinger være omfattet af bestemmelsen.

Det foreslås i stk. 2, at bestyrelsen i forsikringsselskaber med andre ansatte end nævnt i stk. 1, er forpligtet til at udarbejde interne retningslinier, der angiver hvilke øvrige medarbejdere, der ikke for egen regning må udføre eller deltage i spekulationsforretninger. Retningslinierne skal sikre, at de medarbejdergrupper, hvis funktionsområde kan skabe risiko for misbrug, inddrages under spekulationsforbudet. Et eksempel på sådanne medarbejdergrupper er medarbejdere med et selvstændigt ansvarsområde inden for formueforvaltning og finansiell rådgivning.

Det forudsættes, at ledelsen sikrer tilstedeværelse af forretningsgange med henblik på overholdelse af de interne retningslinier og orienterer medarbejderne herom.

Hermed vil personkredsen kunne tilpasses forholdene i det enkelte forsikringsselskab, idet forbudet vil omfatte netop de medarbejdere, der har funktioner, som efter bestyrelsens opfattelse gør det berettiget. Dette svarer til, at man i værdipapirhandelsloven og fondsmæglerselskabsloven har indført krav om fyldestgørende interne retningslinier og kontrolprocedurer, som også omfatter regler for medarbejdernes adgang til at foretage personlige transaktioner. Finanstilsynet påser ved sæd-

vanlige kontrolbesøg, at retningslinierne er forsvarligt udarbejdede, og at selskabets forretningsgange giver mulighed for kontrol med, at retningslinierne overholdes.

Til nr. 14

Der er alene tale om en sproglig ændring af redaktionel karakter.

Til nr. 15

Efter konkurslovens almindelige regler om tvangsakkord skal 40 pct. af fordringshaverne (kreditorerne) tilslutte sig åbning af tvangsakkordforhandling. De kreditorer, som tilslutter sig dette, skal endvidere repræsentere mindst 40 pct. af fordringernes størrelse.

I forsikringsselskaber, hvor virksomheden helt eller i overvejende omfang er genforsikringsvirksomhed, kan det imidlertid være vanskeligt at opnå den fornødne tilslutning. Dette hænger sammen med den særlige kreditorsammensætning, som ofte består af et stort antal udenlandske kreditorer med små fordringer mod selskabet. Meget ofte vil kontakten til kreditorerne endvidere ske via mæglere, således at forsikringsselskabet ikke selv har det totale overblik over sine kreditorer.

Ældre forsikringskontrakter kan være udformet, således at forsikringen udover at omfatte begivenheder, der er indtrådt i forsikringstiden, også dækker de skadelige følger af en sådan begivenhed, selvom de skadelige følger først viser sig lang tid efter, at forsikringstiden er ophørt (skadesårsagsprincippet). Hvis der ikke i forsikringsvilkårene er indsat en klausul, som tidsmæssigt begrænser forsikringsdækningen, vil forsikringsselskabet ikke på et givet tidspunkt kunne danne sig et overblik over de kontraktmæssige krav, der kan rejses mod selskabet.

Det vil derfor især være vanskeligt at opfylde konkurslovens krav om at de kreditorer, der tiltræder åbning af tvangsakkordforhandling, skal repræsentere mindst 40 pct. af fordringernes størrelse. Det er endvidere ikke muligt at opgøre fordringernes størrelse, når mange kreditorer (forsikringstagere) alene har teoretiske (latente) krav over for forsikringsselskabet. De teoretiske krav vil ofte kunne udgøre størstedelen af de samlede fordringer mod genforsikringsselskabet.

Det ville derfor ikke give et retvisende billede af kreditortilslutningen til at indlede tvangsakkordforhandlinger, hvis der tages udgangspunkt i de kendte og opgjorte krav.

Hvis det ikke er muligt at gennemføre en afvikling ved tvangsakkord, vil den alternative løsning som regel være afvikling af selskabet ved en langvarig konkursbehandling. Genforsikringsselskaber driver en virksomhed, som er af en særlig karakter, idet selskabets kunder udgøres af andre forsikringsselskaber - danske som udenlandske - hvor de eventuelle kontraktmæssige krav ofte først vil vise sig mange år efter kontraktens ophør, og hvor det kan tage endnu længere tid at afvikle disse.

En konkurs i et genforsikringsselskab kan derfor medføre en uro, som kan være skadelig for forsikringsbranchen som helhed. Forsikringsselskaber med direkte forsikringsvirksomhed vil være mindre tilbøjelige til at tegne risikable forsikringskontrakter, hvis der ikke er tilstrækkelige muligheder for at genforsikre risikoen.

Det er således også en væsentlig samfundsmæssig interesse at sikre en almindelig tillid til genforsikringsinstituttet.

Det foreslås derfor, at tillade visse afvigelser fra konkurslovens regler om tvangsakkord med henblik på at sikre, at genforsikringsselskaber kan afvikles ved tvangsakkord.

Efter forslaget erstatter Finanstilsynets tiltrædelseserklæring den fornødne tiltrædelse fra fordringshaverne.

Finanstilsynet skal ved sin tilladelse påse, at selskabet har rettet henvendelse til samtlige kendte kreditorer med henblik på at indhente tiltrædelse til, at der åbnes tvangsakkordforhandlinger. Det er endvidere en betingelse, at 40 pct. af de kreditorer, som svarer på genforsikringsselskabets henvendelse, tiltræder åbning af tvangsakkordforhandlinger.

Det er som anført oven for ikke fundet relevant at stille krav om, at disse kreditorers krav også skal udgøre 40 pct. af de kendte fordringer, idet netop fastsættelsen af fordringernes endelige størrelse særligt i genforsikringsselskaber volder vanskeligheder. Da hovedvægten af fordringerne ofte vil kunne udgøre teoretiske krav, vil det heller ikke være relevant at stille en yderligere betingelse om, at en vis andel af de kendte og opgjorte fordringer skal have tiltrådt anmodningen.

Til nr. 16

En skyldner, som søger tvangsakkord, skal ifølge konkurslovens § 165 rette henvendelse til to tillidsmænd, der registrerer samtlige skyldnerens aktiver og passiver. Tillidsmændene udarbejder endvidere en statusoversigt, der bl.a. indeholder hver fordringshavers navn og adresse samt de enkelte fordringers størrelse.

Genforsikringskontrakter er ofte udformet således, at mange kreditorer ikke på et givet tidspunkt vil kunne anmelde et endeligt krav mod genforsikringsselskabet, idet skadesopgørelsen afhænger af faktorer, som kun vanskeligt kan dokumenteres på tidspunktet for tvangsakkordens åbning. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 15 om skadesårsagsprincippet.

Efter forslaget st. 7 kan skifteretten efter høring af Finanstilsynet udpege en uvildig aktuar, som foretager en værdiansættelse af de anmeldte kravs værdi.

I stk. 8 foreslås det at fravige hovedreglen i konkursloven om, at vedtagelse af en tvangsakkord skal tiltrædes af en vis andel af kreditorerne.

Ligesom det er tilfældet ved beslutning om åbning af tvangsakkordforhandling, vil genforsikringsselskaber ofte have vanskeligt ved at opnå den efter konkursloven krævede tilslutning til vedtagelse af en tvangsakkord. I det omfang kreditorerne kun har et teoretisk krav mod selskabet, vil de næppe reagere på

opfordringen til at give møde ved akkordforhandlingerne. Til forskel fra andre brancher kan en stor del af fordringerne bestå af teoretiske krav mod genforsikringsselskabet. Den særlige kreditorsammensætning i genforsikringsselskaber vil yderligere vanskeliggøre muligheden for at opnå den fornødne tilslutning. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 15.

På den baggrund foreslås det at kravene i konkurslovens § 176 opgøres i forhold til de fremmødte og anmeldte krav ved tvangsakkord af genforsikringsselskaber.

Til nr. 18

Ændringen er en konsekvens af ændringsforslagets nr. 12. Det bemærkes, at det til § 90, stk. 2, udelukkende er overtrædelse af selve udarbejdelsen af de interne retningslinier, der foreslås strafbelagt, mens en medarbejders overtrædelse af retningslinierne ikke kan straf-sanktioneres efter bank- og sparekasseloven. Den i § 90, stk. 1, nævnte personkreds vil derimod være omfattet af strafbestemmelsen.

Til nr. 22

Efter lovforslaget træder loven i kraft den 1. april 1996. Imidlertid vil vedtagelsen af lovforslaget overskride denne dato.

Det foreslås derfor, at lovforslaget først træder i kraft den 1. juni 1996.

Lissa Mathiasen (S) fmd. Ole Vagn Christensen (S) Sonja Mikkelsen (S)

Hardy Hansen (S) Jacob Buksti (S) Kjeld Rahbæk Møller (SF) Bjørn Elmquist (RV)

Frank Aaen (EL) Sonja Albrink (CD) Svend Erik Hovmand (V) Svend Heiselberg (V)

Pia Larsen (V) Erik Larsen (V) Kai Dige Bach (KF) nfm. Pernille Sams (KF)

Flemming Hansen (KF) Kirsten Jacobsen (FP)

Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.